

Nr. Lyndelse Friskole
skolekode 497006
Tilsynserklæring 2015 – 16
Tilsynsførende Tove Ketil Lenger

Som tilsynsførende skal jeg på den ene side være forældrenes garant for, at skolen, set med øjne udefra, lever op til sit værdigrundlag.

På den anden side er jeg undervisningsministeriets garant for, at skolen lever op til en række krav, ministeriet stiller.

Jeg skal:

- Hvert år vurdere elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk, d.v.s. kan de det, de forventes at kunne på det pågældende klassetrin
- Vurdere om skolens samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der normalt kræves i folkeskolen. I det ligger der, at eleverne skal have samme mulighed som folkeskolens elever for at gå videre med en ungdomsuddannelse, når de forlader Nr. Lyndelse Friskole og at de altså har haft samme mulighed for at tilegne sig viden og færdigheder. Men det står selvfølgelig skolen frit for, på hvilken måde, det foregår.
- Vurdere, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, om skolen styrker og udvikler elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.
- Og endelig skal jeg vurdere, om skolens undervisningssprog er dansk.

Jeg har i år besøgt 7., 8., 9. i dansk, 1.,2.,3. klasse i matematik, 4.5.6 klasse i engelsk, samt 1. klasse i billedkunst og 5. klasse i musik, i alt 11 besøg.

Jeg har besøgt skolen på følgende datoer: 29.2, 1.3., 2.3., 4.3. og 8.3.

I matematik i de små klasser bemærker jeg mig, hvor utroligt stor forskel der er på klasserne, fra det helt stille til det noget mindre støjsvage i en drengeklasse, som kræver et øje på hver finger og kontante tilbagemeldinger fra læreren.

Sidste år sagde jeg noget om, at det at være elev jo ikke er noget medfødt, men en særlig social og kulturel kompetence, som skal læres i skolen med støtte hjemmefra.

Jeg må sige, at jeg synes, der arbejdes godt og bevidst her på skolen på at indsocialisere eleverne i skolens særlige ånd. Det mærkes, når man kommer på besøg i ældre klasser, at det almindelige her på skolen er, at eleverne har lært og forstået, hvilken elevrolle, der giver det største udbytte af at gå i skole og hvordan man som elev kan både yde til og nyde godt af fællesskabet, samt hvor vigtigt det er at kunne respektere de andres ret til samme udbytte og at kunne acceptere fælles regler.

Fagligt synes jeg, eleverne i matematik allerede i de små klasser er gode til talbehandling. Og da jeg i år også kigger på, om der efterhånden kommer lidt mere bevægelse ind i undervisningen, må jeg sige, at jeg har set mange sjove lege og opgaver med matematisk indhold, som også involverer bevægelse.

Psykologen Sten Larsen, som en overgang var en meget brugt foredragsholder, har engang sagt: Skolen behandler børn, som om de var lutter ører og resten af kroppen er et ergonomisk problem. Det er vi heldigvis på vej væk fra.

I dansk i de store klasser er jeg SÅ imponeret!

Dels over så åbne, imødekommende og takksomme børn, jeg møder, når jeg går rundt og snakker med grupperne om det, de er i gang med. Dels over det høje faglige indhold i undervisningen. Og over, hvor velformulerede og velargumenterede eleverne er. Og hvor ivrigt, de tager del i diskussioner.

Jeg har alle steder set eleverne arbejde med stor koncentration og interesse og med meget spændende materialer. Overalt lægger undervisningen op til etiske og æstetiske overvejelser, til selvstændig tænkning og samtidig til samarbejde. Så flot! Og dejligt at se gedigent arbejde med dannelse i en tid, hvor tests og færdighedsindlæring har så stor plads i folkeskolen.

De to 7. klasser havde også mange overvejelser over fordele og ulemper ved at være to klasser i en del af timerne. De så flest fordele, hvilket lærerne også gør.

En anden ting, som imponerer mig her på skolen, er den høje grad af brug af IT i undervisningen.

Computeren er en helt naturligt integreret del af elevernes hjælpemidler i hverdagen. Her er skolen rigtig langt fremme.

I engelsk på mellemtrinnet glæder jeg mig over, at så stor en del af undervisningen foregår på engelsk, således at det talte sprog vægtes på linie med bogens sprog.

Og jeg glæder mig over, så mange børn som er dygtige til engelsk.

En anden positiv ting er, at undervisningsmaterialet åbenbart virkelig tiltaler eleverne – I to af klasserne fik de nye arbejdshæfter, og de nærmest plagede om lov til at arbejde i dem og om at få lov til at lave en masse derhjemme også!

Også i engelsk ser jeg en hel del leg og bevægelse.

I de kreative fag har jeg i år besøgt 1. klasse i billedkunst og 5. klasse i musik.

Der er enorm forskel på de faciliteter, de to fag råder over.

Der var nærmest hjerteskrærende at se 1. klasse forsøge at finde plads i det meget, meget lille lokale til de flotte 3-dimensionale ting, de skulle stille til tørre. Og lokalet bliver totalt kaotisk at se på, fordi der ikke er nogen opbevaringsplads.

Det er synd for en skole med så høj en faglighed, at undervisningen i billedkunst skal foregå på trods af rammerne. Æstetisk opdragelse er vigtig i en billedkultur som vores.

Der er ikke meget godt at sige om det lokale.

Det er der til gengæld om musiklokalet, både pladsmæssigt og med hensyn til udstyr.

Det er ren fornøjelse.

Jeg overværede en time, hvor 5. klasse øvede på et nummer de skulle opføre senere på måneden. Midt i det hele var læreren nødt til at gå ud for at ringe, da en elev var blevet dårlig.

Gik klassen så amok på instrumenterne, så snart hun var ude af døren? Nej, de fortsatte med at lave akkurat det, de skulle, nemlig øve deres nummer.

Det er børn, der kan se meningen med det, de laver og tager et medansvar på sig.

Flot!

Og det giver anledning til nogle få overvejelser over begrebet ansvar. Jeg tror jo, at ansvarets natur er sådan, at skal tages, det er ikke noget, vi kan gå rundt og give hinanden. Der er ingen, der får et ansvar af, at nogen siger: ”Nu er det dit ansvar at...” eller ”nu har vi en aftale om...”.

Nej, ansvar er noget, man påtager sig, når man kan se meningen med det og nødvendigheden af det. Så før man kan tage det, skal man kunne få øje på det.

Og det får man jo ikke, hvis der hele tiden er nogen, der tager det FOR en.

Så det, vi som voksne kan gøre, er at hjælpe børnene til at få øje på, hvor der er et ansvar, som kan tages. Det sker ved, at børnene mærker, at handlinger ikke er ligegyldige. At det ikke er for lærerens skyld, man gør det, men at det betyder noget både for klassen og for en selv, hvad man gør eller ikke gør. At det er vigtigt.

Det synes jeg, børnene lærer her på skolen.

Sammenfattende må jeg sige, at jeg glædes over skolens høje standard! Og over den gode tone, der hersker overalt. Og over elevernes engagement, som afspejler lærernes store engagement og faglige dygtighed til at skabe bredde, dybde og variation i undervisningen, så den føles meningsfuld for eleverne.

Hvor har I dog en god skole!

Jeg kan konkludere, at Nr. Lyndelse Friskoles undervisning i alle måder står mål med, hvad der normalt kræves i folkeskolen, at skolen lever op til sin forpligtelse til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, samt at elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk er yderst tilfredsstillende. Og at skolens undervisningssprog er dansk.

Broby, april 2016

Tove Ketil Lenger

